

SUOMALAISEN
NAISLIITON
TOIMINTAKERTOMUS

12. 3. 1938 — 10. 4. 1939

Helsinki 1939
Raittiuskansan Kirjapaino Oy.

A.

Keskusvaltuuskunnan ja Keskus- hallituksen toimintakertomus.

Suomalaiseen Naisliittoon kuului kuluneena toimivuonna 28 paikallisosastoa, joista 24 on lähettänyt kertomuksensa toiminnastaan. Nämä kertomukset ovat kootut tämän vuosikertomuksen B-osaan.

Liiton vuosikokous pidettiin maaliskuun 12 p:nä 1938 Helsingin N.N.K.Y:n kokoussalissa runsaslukuisen, myöskin maaseudulta saapuneen jäsenpiirin läsnäollessa. Opettaja Maiju Virtamo Lahdesta toimi vuosikokouksen puheenjohtajana.

Liiton keskusvaltuuskunta sai vuosikokouksessa tapahtuneiden vaalien kautta seuraavan kokoonpanon: talousneuvos Hedvig Gebhard, tarkastaja Hellin Hendolin, maisteri Helle Kannila (Cannelin), opettaja Sanni Karpila, kanslisti Dagmar Karpio, lääninkirjaaja Hymmi Nyssönen, opettajat Olga Oinola ja Anni Rautiainen, eduskunnan pikakirjoittaja Iida Syvänoja, rouva Amanda Varmaala, lehtori Hilja Vilkema sekä rouva Maiju Vuorisalo, kaikki Helsingistä ja uudelleen valitut, sekä maaseudulta rouva Katri Heikkilä Oulusta, lehtori Gunhild Jalo Sortavalasta, rouvat Aili Kallio Tampereelta ja Saara Kariniemi Terijoelta, opettajat Helmi Karjalainen Kuopiosta ja Elise Keisaari Alatorniosta, talousneuvos Augusta Laine Joensuusta, opettaja Sirkka Liljefors Turusta, rouva Veera Rautoja Porista, lehtori Alli Salmi Jyväskylästä, maisteri Ida Sarkanen Viipurista, opettajat Hilja Vestberg Vaasasta ja Maiju Virtamo Lahdesta.

Liiton tilintarkastajiksi vuosikokous valitsi pankin-virkailija Sivi Antilan ja kirjanpitäjä Ida Väänäsen.

Vuosikokouksessa opettaja Laimi Korhonen alusti Kuopion osaston esille ottaman kysymyksen naisten syrjäyttämisestä virkoja ja toimia täytettäessä. Alustusta seuranneessa keskustelussa tuotiin ilmi useita oikeudentuntoa loukkaavia esimerkkejä tämäntapaisista syrjäyttämistä, ja vuosikokous päätti lopuksi, että julkisuuteen oli saatettava seuraava lausuma, mikä myöskin julkaistiin pääkaupungin lehdissä:

Julkilausuma.

Suomalaisen Naisliiton vuosikokouksen osanottajat, jotka edustavat eri puolilla maata toimivia liiton osastoja, lausuvat paheksumisensa ja syvän huolestumisensa sen johdosta, että viime aikoina virkoja täytettäessä ja henkilöitä luottamustoimiin kutsuttaessa naiset yleensä syrjäytetään, ja tuovat samalla ilmi sen naisten piireissä vallitsevan katsantokannan, että tässä suhteessa muutos on saatava aikaan.

Helsingissä, 12. 3. 1938.

Suomalainen Naisliitto.

Liiton *keskusvaltuuskunta* on toimivuoden kuluessa kokoontunut kerran, vuosikokouksen yhteydessä maaliskuun 13 p:nä 1938. Kokous oli Säätytalossa, ja suoritettiin siinä toimihenkilöiden vaali sekä suunniteltiin tulevan työkauden toimintaa.

Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen talousneuvos Hedvig Gebhard ja varapuheenjohtajiksi maisteri Helle Kanila (Cannelin) sekä lehtori Hilja Vilkema. Rahastonhoitajaksi valittiin niinkään uudelleen opettaja Sanni Karppila. Keskusvaltuuskunnan ulkopuolelta valitun sihteerin, maisteri Kaisu Helmisen, pyydettyä vapau-

tusta toimestaan lykättiin sihteerin vaali Keskushallituksen suoritettavaksi maisteri Helmisen luvatussa toistaiseksi huolehtia sihteerin tehtävistä.

Keskusvaltuuskunta suunnitteli kokouksessaan erinäisiä esitelmiä ja muita esityksiä sisältävän »Nykyaikaisia naiskysymyksiä» nimisen kirjasen sekä vuosikertomuksenkin painattamista ja jätti suunnitelman edelleen kehittämisen Keskushallituksen tehtäväksi.

Kun Suonenjoen osasto oli ilmoittautunut halukkaaksi järjestämään Liiton kesäkokouksen, päätettiin ehdottaa osastolle, että kokous pidettäisiin heinäk. 30—elokuuk. 1 p:nä 1938; kesäkokouksen ohjelmasta ja järjestämisestä annetaan tietoja alempana Keskushallituksen toimintaa selostettaessa.

Valittaen on mainittava, että Keskusvaltuuskunta kuluneena toimintakautenaan on menettänyt kaksi sen keskuudessa kauan toiminutta ja erityisen harrasta jäsentä. Rouva Saara Kariniemi Terijoelta kuoli heinäkuussa 1938 ja lehtori Alli Salmi Jyväskylässä tammi-kuussa 1939. Molemmat nämä jäsenet olivat harvinaisen suurella antaumuksella toimineet Suomalaisen Naisliiton ja sen Keskusvaltuuskunnan piirissä, rouva Kariniemi oli myös monia vuosia Alatornion ja sitten Terijoen osaston puheenjohtajana, lehtori Salmi aikaisemmin taas samassa toimessa Jyväskylän osastossa. Keskusvaltuuskunta kunnioittaa heidän muistoaan kiittäen heitä hyvästä ja uskollisesta yhteistyöstä.

Keskushallituksen muodostavat Liiton sääntöjen mukaisesti ne kymmenen Keskusvaltuuskunnan jäsentä, jotka asuvat Helsingissä ja ovat vuosikokouksessa saaneet suurimman äänimäärän. Keskushallituksen jäseninä ovat näin ollen olleet Gebhard, Hendolin, Kannila, Karpila, Karpio, Nyysönen, Oinola, Rautiainen, Varmaala ja Vilkema. Puheenjohtajina ja muina toimihenkilöinä ovat toimineet samat kuin Keskusvaltuuskunnassa.

Sihtteriksi valittiin marrask. 1 p:stä alkaen rouva Maija Suosalmi, joka jo aikaisemmin asuessaan Jyväskylässä suurella harrastuksella on ottanut osaa Suomalaisen Naisliiton rientoihin.

Keskushallitus on toimivuonna kokoontunut 8 kertaa. Sen pöytäkirjat käsittävät yhteensä 56 pykälää.

Vuoden kuluessa Keskushallitus ylläpitää yhteyttä osastojen kanssa *kiertokirjeiden* välityksellä, joita viime vuosikertomuksen jälkeen on lähetetty neljä.

Ensimmäisessä, maalisk. 27 p:ltä, tehtiin selkoa vuosikokouksesta ja sen yhteydessä järjestetystä luentopäivästä, Keskusvaltuuskunnan ja toimihenkilöiden valitsemisesta, aloitteesta vuosikertomuksen painattamiseksi, jäsen- ja mahdollisten kannatusmaksujen suorittamisesta sekä Suonenjoen osaston kutsusta kesäkokoukseen, jonka lisäksi huomautettiin osastojen jäsenille Fredrika Bremerin vastaisten sukupolvien naisille kohdistamasta veetoimuksesta. — Toisessa, kesäk. 17 p:ltä, annettiin tarkkoja tietoja kesäkokouksen ohjelmasta ja myönnetystä matkalippuhintojen alennuksesta. — Kolmas kiertokirje, joka on päivätty lokak. 31 p:nä, sisälsi Keskushallituksen tervehdyksen alkaneen talvikauden johdosta ja osastojen jäsenille kohdistetun kehoituksen valvoa naisten etuja ehdokkaita asetettaessa tulevia eduskuntavaaleja varten. Tämän lisäksi selostettiin syyt, miksi Keskushallituksen oli ollut pakko jättää vuoden 1937—8 vuosikertomus painattamatta sekä vedottiin osastojen toimihenkilöihin, että he lähettäisivät vuosikertomuksensa jo tammikuun aikana Keskushallitukselle. Myöskin tiedoitettiin S.N.K:n siveellisyyskomitean tarjoamista kirjoista, ilmoitettiin, että osastoille lähetetään sanotun liiton vuosijulkaisu »Suomen Naisten Työmailta» sekä pyydettiin osastoja ilmoittamaan toivomuksiaan tulevan vuosikokouksen suhteen. — Neljäs kiertokirje lähetettiin tammik. 15 p:nä 1939. Keskushallitus ilmoitti siinä haluavansa aloittaa

kuluvan vuoden toiminnan lausumalla osastoille ja jäsenistölle kiitoksensa kuluneen vuoden vilkkaasta ja hartaasta toiminnasta sekä Liiton jäsenten kesken vallitsevasta yhteenkuuluvaisuuden tunteesta, mikä tehokkaalla tavalla oli ilmennyt myös Liiton suurissa yhteiskokouksissa. Aloittaen uuden työvuoden hyvillä toivomuksilla Keskushallitus lähetti toverilliset tervehdyksensä Liiton jäsenille ylt'ylmpäri maata. Kiertokirje sisälsi myöskin kutsun tulevaan vuosikokoukseen ja tiedon niistä kysymyksistä, jotka luentopäivänä tulevat käsiteltäviksi yms.

Jo tavanmukaiseksi tullut, vuosikokouksen yhteyteen järjestetty *luentopäivä* pidettiin maaliskuun 13 p:nä Säätytalossa Helsingissä runsaslukuisen kuulijakunnan läsnäollessa. Seuraavat esitelmät olivat ohjelmassa: maisteri Helle Kannilan (Cannelin) »Nainen nykyaikaisessa suomalaisessa kaunokirjallisuudessa», kanslisti Dagmar Karpion »Naisasialiikkeen nykyiset päämäärät ja tehtävät», lehtori Tyyne Lassilan »Syyt naisten syrjätettyyn asemaan», toimittaja Ida Pekarin »Liikeapulaisina toimivien naisten työolot» ja kansanedustaja Miina Sillanpään »Naisten palkkausolot». Luentopäivä lopetettiin harvinaisella merkkitapauksella: Helsingin naisten keskuudessa vasta perustettu orkesteri esiintyi ensimmäisen kerran julkisesti perustajansa, säveltäjä, rouva Heidi Sundblad-Halmeen johdolla, mikä antoi luentopäivän lopettajaisille erikoisen mielenkiintoisen ja juhallisen leiman.

Vuosikokouksen ja luentopäivän osanottajat kokoon tuivat vuosikokouspäivän iltana Helsingin N.N.K.Y:n huoneistoon »toverilliselle yhteisaterialle», jonka kuluessa useita puheita pidettiin ja viihtyisä, yhdistävä mieliala vallitsi.

Naisliiton *kesäkokous* pidettiin Suonenjoella heinäk. 30—elok. 1 p:nä sikäläisen osaston kutsusta. Keskus-

hallitus ja osasto olivat yksissä neuvoin valmistaneet onnistuneen ohjelman. Esitelmöitsijöitä olivat: opettaja Laimi Korhonen, joka puhui aiheesta »Muutamia huomioita kasvatuskysymyksestä erikoisesti naisten kannalta», kansanedustaja Tilda Löthman-Koponen »Savon kansan sivistysharrastuksista ja naisten sosiaalisista pyrkimyksistä erityisesti lastensuojelun ja raittiustyön alalla», opettaja Olga Oinola käsitteli »Naisasiatyön syventämisen ja laajentamisen merkitystä sekä yhteiskunnallisen harrastuksen kohottamisen välttämättömyyttä naisten keskuudessa», rouva Hedvig Gebhard hahmotteli »Nykyhetkeä naisasianaisen silmillä katsottuna» sekä lehtori Hilja Vilkema puhui »Polttavan kaipuun tiestä».

Suonenjoen osasto oli järjestänyt useita mielenkiintoisia retkeilyjä. Käytiin Suonenjoen emäntäkoulussa, jossa koulun johtaja, rouva Tilda Halonen osoitti lukuisalle retkeilyjoukolle suurta vieraanvaraisuutta ja ystävällisyyttä, sekä Rautalammella, missä vielä suuremmalla joukolla käytiin kauppaneuvos ja rouva Peuran perustamaa, äsken vihittyä kotiseutumuseota katsomassa. Mutta vierailu Rautalammella muodostui suureksi elämukseksi osanottajille erikoisesti sen kautta, että heille valmistettiin tilaisuus ensiksi käydä Liiton entisen puheenjohtajan ja Keskushallituksen nykyisen jäsenen, opettaja Olga Oinolan kesähuvilalla, minkä ystävällinen emäntä suurenmoisesti avasi kesäkokouksen lukuisille osanottajille, sekä lopuksi rouva Aino Peuran mielenkiintoisessa kartanossa, jossa vieraanvarainen emäntä oli järjestänyt vanhanaikaisen, harvinaisen tunnelmallisen illanvieton. Kiitospuhein ja yhteislauluin vieraat puolestaan molemmissa paikoissa vastasivat heille osoitettuun vieraanvaraisuuteen ja ystävällisyyteen. Mainittavaa on kaiken tämän lisäksi, että sekä Suonenjoen että Rautalammen osuuskaupt osoittivat

huomiotaan Liiton puheenjohtajaa ja kesäkokouksen johtavia henkilöitä kohtaan järjestämällä heille lounaan tai kahvin, joihin tilaisuuksiin osuuskauppojen hallitusten jäsenet puolisoineen ja paikkakuntien muut johtavat henkilöt saapuivat vieraille kunnioitustaan osoittamaan.

Kesäkokouksen viimeinen päivä vietettiin Kuopiossa, missä ensin käytiin kunniatervehdyksellä Minna Canthin patsaalla. Opettaja Helmi Karjalainen piti puheen ja Liiton varapuheenjohtaja Vilkemaa sekä rouva Ida Metsäpelto laskivat kokouksen osanottajien seppeleen. Osanottajat siirtyivät sitten Puijolle, missä useita kiitos- ja hyvästijättöpuheita pidettiin.

Keskushallitusta edustivat kesäkokouksessa Gebhard, Nyyssönen, Oinola ja Vilkemaa.

Vuoden 1938 kesäkokouksen toimet ja vieraanvaraiset toimeenpanijat osoittivat erinomaisella tavalla, miten verraten pienelle maaseutuosastolleen on mahdollista järjestää onnistunut kesäkokous monipuolisine ja antoisine ohjelmineen, mikä taasen puolestaan houkuttelee esitelmiä kuuntelemaan ja retkeilyihin osallistumaan lukuisan ja hartaan osanottajajoukon.

Keskushallitus tahtoo tässä yhteydessä korostaa Liiton kesäkokousten suurta merkitystä sekä henkisenä herättäjänä ja virkistystilaisuutena että henkilökohtaisten yhdyssiteitten luojana ja yhteenkuuluvaisuuden tunteen kohottajana Liiton jäsenten kesken. Viimeisten vuosien kesäkokoukset Savonlinnassa, Lahdessa, Viipurissa ja Tampereella sekä nyt Suonenjoella — niinkuin kaikki aikaisemmatkin — ovat ilmeisellä tavalla osoittaneet, että näin todellakin on asian laita. Todeta voikin, että osanottajien lukumäärä on kasvamistaan kasvanut ja että kaukanakin olevat osastot niihin ovat lähettäneet edustajiaan ja muita jäseniään.

Vuosikertomuksessa ansaitsee lopuksi mainitsemista

kaksi Helsingin osaston esittämää *aloitetta*, jotka Keskushallitus sittemmin on saanut käsiteltäväkseen.

Ensimmäinen näistä tarkoitti radion ohjelmia. Sanotussa osastossa oli marraskuulla 1938 maisteri Helle Kannilan ja rouva Dagmar Karpion esittämien alustusten pohjalla keskusteltu »Vleisradion ohjelmistosta naisten kannalta», jolloin osasto päätti esittää kysymyksen Keskushallituksen edelleen ajettavaksi.

Keskushallitus suunnitteli, asiaa harkitessaan, useita radioesitelmia ja -keskusteluja sekä kuulokuvia, jotka sen käsityksen mukaan olisivat omiaan herättämään naismaailman mielenkiintoa ja valaisemaan naisia lähellä olevia ajankohtaisia kysymyksiä. Puheenjohtaja saattoi sittemmin nämä suunnitelmat Vleisradion ohjelmapäällikön tietoon ja on ilmoittanut, että ehdotukset otettiin suosiollisesti vastaan.

Toinen aloite tehtiin rouva Aino Lyytisen Helsingin osastossa helmikuulla 1939 pitämän esitelmän johdosta, mikä tarkoitti toimenpiteitä naisten lisätyn edustuksen aikaansaamiseksi maalaiskuntien valtuustoihin, lautakuntiin, erilaisiin johtokuntiin yms. Kun asia on laajakantoinen ja sen ajaminen vaatii suurempaa työtä, kuin mitä yksityinen paikallisosasto sen hyväksi kykenee suorittamaan, osasto päätti esittää sen Keskushallituksen käsiteltäväksi. Tämä oli puolestaan sitä mieltä, että asia on ensiluokkaisen tärkeä kysymys ja sellaisenaan ansaitsee tehokasta kannatusta, mutta että sitä suuren kantavuutensa ja yleisen merkityksensä takia olisi ajettava mahdollisimman laajalla pohjalla, jonka vuoksi Keskushallitus päätti kääntyä S.N.K:n puoleen ehdottaen, että tämä suuri, arvovaltainen ja mitä erilaisimpia naisjärjestöjä käsittävä yhteisliitto ottaisi asian edelleen kehitettäväksi.

Edustus muissa järjestöissä: Suomalainen Naisliitto kuuluu edelleen jäsenenä S.N.K:oon. Sen keskustoimi-

kunnassa puheenjohtaja on ollut itseoikeutettuna jäsenenä ja hänen ollessaan estyneenä Liittoa ovat siinä edustaneet varapuheenjohtaja Vilkema tai Keskushallituksen jäsen Nyysönen. S.N.K:n poikkeuksellisen tärkeään vuosikokoukseen 1938 valitsi Keskushallitus edustajikseen, paitsi Vilkemaata, jäsenensä Nyysösen ja Syvänojan sekä varalle Karpilan.

S.N.K:n komiteoissa ovat Keskushallitusta edustaneet seuraavat jäsenet: Ammatti- ja työkomiteassa Hendolin, varalla Karpio; Siveellisyyskomiteassa Oinola, varalla Varmaala; Kotitalouskeskuksessa Gebhard, varalla Varmaala; Lakikomiteassa Nyysönen, varalla Rautiainen; Naispoliisikomiteassa Oinola, varalla Rautiainen; Filmikomiteassa Karpio, varalla rouva Emmi Vehas.

Liittoa edustamaan muissa naisjärjestöissä Keskushallitus valitsi Kansainvälisen Äänioikeusliiton Suomen osastoon Oinolan ja Nyysösen ja varalle Karpion sekä Pohjoismaiseen Naisasiakomiteaan Gebhardin, Oinolan ja Vilkemaan.

Yllä mainittujen lisäksi Naisliitto on myöskin ollut edustettuna Suomen Kukkasrahaston johtokunnassa, jossa sen edustajana on ollut Hendolin ja hänen varamiehenään Nyysönen.

Tässä yhteydessä lienee myös syytä mainita, että Suomalaisen Naisliiton Keskushallituksen jäsenet ovat tulleet valituiksi edustaviin paikkoihin useissa muissakin naisjärjestöissä. Niinpä tuli varapuheenjohtaja Kannila (Cannelin) keväällä 1938 valituksi S.N.K:n puheenjohtajaksi, puheenjohtaja Gebhard on ollut Pohjoismaisen Naisasiakomitean varapuheenjohtajana, Keskushallituksen jäsen Karpio Naisten Raittiuskedon puheenjohtajana ja Nyysönen Kansainvälisen Äänioikeusliiton Suomen osaston sihteerinä.

Ulkomailla kuluneena toimivuonna pidettyihin suuriin

naiskongresseihin on Liiton taholta myöskin otettu osaa: varapuheenjohtaja Kannila (Cannelin) oli Kansainvälisen Naisliiton (I.C.W.) kongressissa Edinburghissa heinäkuussa.

Toimivuonna on Suomalaisen Naisliiton kultamerkki annettu Lappeenrannan osaston monivuotiselle, ansioituneelle puheenjohtajalle, kirjakauppias Siviä Ruotzille.

Liiton puolesta laskettiin joulukuussa seppele professori Laimi Leideniuksen haudalle; seppeleen nauhoissa oli omistus: »Suomen naisten historiassa unhoittumattomalle Laimi Leideniukselle. — Kiitollisuudella, kunnioituksella, ihailulla.»

Keskushallituksen monivuotista entistä jäsentä ja sihteeriä rouva Elin Malinia onnitteli hänen 70-vuotispäivänään joulukuussa Keskushallituksen lähettämä kahden henkilön lähetystö.

Suomalaisen Naisliiton taloudellisesta asemasta sekä Liiton tuloista ja menoista liittyy tähän rahastonhoitajan opettaja Karppilan tekemä tilikertomus sekä tilintarkastajain lausunto.

Suurella tyydytyksellä on tässä vuosikertomuksessa erikseen mainittava, että Viipurin osasto on lähettänyt ylimääräisenä kannatusmaksuna vuodelta 1938 500 mk ja että Salon, Suonenjoen ja Viipurin osastot ovat ilmoittaneet aikovansa vuoden 1939 alusta koroittaa Liitolle suoritettavan jäsenmaksun 5 markkaan jäsentä kohti, minkä suuruisena maksun ovat jo ennestään suorittaneet Helsingin, Oulun ja Tampereen osastot.

Suunniteltua Naisliiton keskustoimistoa varten seuraavat osastot ovat lahjoittaneet kannatusmaksuja: Jaakkiman 100 mk, Joensuun 300 mk, Lappeenrannan 100 mk, Raahen 100 mk ja Salon 50 mk. Viipurin osasto taas on ilmoittanut aikovansa suorittaa 1.000 mk

kannatusmaksuna vuodessa samaa tarkoitusta varten,
 niin pian kuin suunniteltu keskustoimisto saadaan aikaan.
 Helsingissä helmikuun 14 p:nä 1939.

*Keskusvaltuuskunnan ja Keskushallituksen
 puolesta:*

Hedvig Gebhard.

Maija Suosalmi.

Suomalaisen Naisliiton tulot ja menot:

Ote Suomalaisen Naisliiton tileistä 31. 12. 1938.

Omaisuus 1. 1. 38	13.548: 01
Vuoden kuluessa tuloja:	
Vuosimaksuja	4.412: —
Vuosikokous	3.048: —
Myydystä S.N.L:n hopeamerkestä ..	40: —
Osinko K.O.P.	32: 30
Korkotuloja	621: 02 8.153: 32
	<hr/> mk 21.701: 33
Vuoden kuluessa menoja:	
Jäsenmaksut	400: —
Vuosikokousmenot	1.773: —
Sihteerin palkka	300: —
Edustuksia	270: —
Toimisto- ja postikuluja	465: 80 3.208: 80
Omaisuus v:lle 1939	18.492: 53
	<hr/> mk 21.701: 33

*Sanni Karppila,
 rahastonhoitaja.*

Suomalaisen Naisliiton taloudellinen asema.

Varat I. I. 1939:

Talletuksia	18.492: 53
Arvopapereita K.O.P.	620: — 19.112: 53
	<u>mk 19.112: 53</u>

Minna Canthin muistomerkkirahasto.

An Säästö v:lta 1937	83.559: 15
Osinko K.O.P. Säästölipista	65: —
Korkotuloja	3.390: 70
	<u>mk 87.413: 85</u>

Säästö v:lle 1939	87.413: 85
	<u>mk 87.413: 85</u>

Varat I. I. 1939.

Talletuksia	87.413: 85
Arvopapereita K.O.P.	9.140: — 96.553: 85
	<u>mk 96.553: 85</u>

Naima Kurvisen rahasto Minna Canth-opistoa varten.

An Säästö v:lta 1937	89.691: 70
Vilho Heliön velan lyhennys	100: —
Osinko K.O.P.	84: 50
Korkotuloja	4.221: 05
	<u>mk 94.097: 25</u>

Säästö v:lle 1939	94.097: 25
	<u>mk 94.097: 25</u>

Varat I. I. 1939.

Talletuksia	94.097: 25
Arvopapereita K.O.P.	5.460: — 99.557: 25
	<u>mk 99.557: 25</u>

Tohtori Maikki Fribergin muistorahasto.

An Säästö v:lta 1937	17.194: 55
Osinko K.O.P.	32: 50
Korkotuloja.....	608: —
	<hr/> mk 17.835: 05

Säästö v:lle 1939	17.835: 05
	<hr/> mk 17.835: 05

Varat I. I. 1939.

Talletuksia	17.835: 05
Arvopaperit K.O.P.	2.100: —
	<hr/> 19.985: 05
	<hr/> mk 19.985: 05

Sisarrahasto.

An Säästö v:lta 1937	674: 90
Iida Syvänoja	100: —
Korkotuloja.....	26: 55
	<hr/> mk 801: 45

Naisten suurkokousrahasto.

An Säästö v:lta 1937	3.346: 85
Korkotuloja.....	126: 66
	<hr/> mk 3.473: 51

Sanni Karppila,
rahastonhoitaja.

Tilintarkastajain kertomus.

Valittuina tarkastamaan Suomalaisen Naisliiton Keskushallituksen ja sen hoidossa olevien

Minna Canthin muistomerkkirahaston,

Tohtori Maikki Fribergin muistorahaston,

Sisarrahaston,

Naima Kurvisen rahaston Minna Canth-opistoa varten ja

Naisten suurkokousrahaston

tilejä vuodelta 1938 olemme tänään suorittaneet tarkastuksen. Tilit ovat selvästi ja hyvin pidetyt, menot ja tulotodistukset kirjojen kanssa yhtäpitävät. Tilien säästöt olemme todenneet vastaavien pankkikirjojen kanssa yhtäpitäviksi. Kunkin rahaston omistamat arvopaperit on tarkastuksessa esitetty nähtäviksemme.

Edelläsanotun perusteella ehdotamme Keskushallitukselle ja rahastonhoitajalle tili- ja vastuuvapauden myönnettäväksi vuodelta 1938.

Helsingissä helmikuun 2 päivänä 1939.

Ida Väänänen.

Sivi Antila.

B.

Osastojen toimintakertomuksia.

1. Alatornion osasto.

Kulunut vuosi on ollut työntäyteinen. Niinkuin ennenkin on toiminnassa kiinnitetty huomiota sekä aatteelliseen että käytännölliseen puoleen. Johtokunta on pitänyt 5 kokousta, osaston kokouksia on ollut 2, sitäpaitsi on tehty retki Rovaniemelle, tutustuttu sikäläiseen marttatyöhön sekä eräisiin siellä oleviin, järjestettyihin puutarhoihin ja komeaan Pohjanhoviin. Juhlia ja illanviettoja osasto on järjestänyt pitäjän eri puolilla 6, samoin on pidetty eri kulmilla kolmet kodinvalistuskurssit. Kaikissa näissä on pidetty 36 puhetta ja esitelmää, esitetty lausuntaa, musiikkinumeroita y.m.

Osaston kolme ompeluseuraa ovat toimineet eri kulmilla pitäjää, ja valmistetut käsityöt on myyty yhteisissä myyjäisissä. Syksyllä on sitäpaitsi pidetty maatalousmyyjäiset, joissa on myyty sekä lahjaksi saatuja että osaston omassa puutarhassa kasvatettuja puutarhatuotteita. Pienet hopea-arpajaisetkin järjestettiin.

Tuberkuloosirahastosta, joka on lähes 120.000 mk:n suuruinen, on jaettu avustuksia varattomille, parantolaan pyrkiville keuhkotautia sairastaville. Osaston suurimman huolen ja työn kohteena on edelleen sen toimesta perustettu Tornion Naisteollisuuskoulu, joka saamansa valtioavun lisäksi saa huomattavia lisävaroja osastolta. Lisärakennuksen aiheuttamaa velkaa on kuitenkin kuluneena vuotena voitu melkoisesti lyhentää.

Jäsenmäärä 112. Puheenjohtaja opettaja Elise Keisaari, sihteeri rouva Lilli Holma.

2. Enonkosken osasto.

Tiedot puuttuvat.

3. Helsingin osasto.

Osasto on jatkanut toimintaansa entisissä merkeissä. Kokouksia on ollut — vuosikokous mukaanluettuna — 5, joissa osanottajia keskimäärin 30. Esitelmiä, alustuksia ja selostuksia on ollut 7, sitäpaitsi on kokouksissa pidetty puheita, esitetty lausuntaa, soittoa y.m. Osasto järjesti viime kevätpuolella Helsingin naisjärjestöjen yhteisen kokouksen, jossa oli läsnä 120 naista.

Minna Canth-kerho on toiminut edelleen kokoontuen entiseen tapaan joka toinen viikko opiskelemaan maantietoa. Kerhoa on johtanut maisteri Helle Kannila, ja jäsenluku on ollut 12 henkeä. — Edellisenä vuotena perustettu yhteiskunnallinen kerho on myös jatkanut toimintaansa opettaja Olga Oinolan johdolla perehtyen kevätlukukaudella lastensuojelulakiin ja syyslukukaudella köyhäinhuoltolakiin.

Osaston jäsenmäärä 76. Puheenjohtaja lääninkirjaaja Hymmi Nyysönen, sihteeri rouva Hilja Hartti.

4. Jaakkiman osasto.

Vuosikertomuksessa todetaan, että kulunut vuosi on ollut rikas uusista aloitteista. On pidetty runsasohjelmainen naistenpäivä, järjestetty kotiteollisuusmyyjäiset, joissa lähiympäristön asukkailla oli tilaisuus myydä ja ostaa käsitöitä. Kesällä järjestettiin faneeritehtaan naisille laivamatka, jolloin perillä ohjelmaa suorittaen ja kahvia juoden vietettiin virkistävä päivä tutustumisen merkeissä. Elokuussa pantiin kotiseutumuseohanke alulle ja on jatkuvasti seurattu sen kehitystä. Edelleen on harjoitettu jossakin määrin avustustoimintaa.

Osastolla on ollut 17 ompeluiltaa, 5 johtokunnan kokousta, yksi yhteinen kokous. Ompeluilloissa on luettu ja keskusteltu alustusten ja kokousselostusten johdosta. Osastolla on kirjarengas.

Jäsenmäärä 18. Puheenjohtaja maisteri Airi Salmi-
nen, sihteeri rouva Eevi Lumi.

5. Joensuun osasto.

Kulunut vuosi on ollut osaston 31:nen toimintavuosi, ja se on kulunut entiseen tapaan naisasiatyön seuraamisen ja naisten keskinäiseen yhteistuntoon ja ymmärtämykseen pyrkimisen merkeissä. On kokoonnuttu kerran kuukaudessa ompeluiltaan, jolloin on luettu, keskusteltu, kuunneltu lausunta-, laulu-, soitto- y.m. esityksiä. Ompeluilloissa valmistetut työt on myyjäisissä myyty, tulos 1.943: 90 mk.

Osaston keskeisimmän työn kohde on jatkuvasti kansanlastentarha kokopäiväosastoinen. Sitä on kuluneena vuotena laajennettu perustamalla sen yhteyteen lastenseimiä.

Vuoden alussa osasto osallistui Suomen Yleisradion Joensuun paikallisohjelmälähetykseen, jolloin osaston puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pitkäaikaista jäsentä ja lastentarhan johtajatar keskustelun muodossa esittivät Naisliiton Joensuun osaston syntyä, tarkoitusta, alkuvaiheita, nykyistä ja vastaista toimintaa sekä lastentarhatyötä.

Jäsenmäärä 69. Puheenjohtaja rouva Lempi Huttunen, sihteeri rouva Aino Pakarinen.

6. Jyväskylän osasto.

Kulunut vuosi on siellä eletty virkeän toiminnan ja taloudellisen vaurastumisen merkeissä. Kokouksia on

pidetty säännöllisesti, ja ne ovat olleet huolellisesti valmisteltuja, mikä johtuu mahdollisesti siitä, että ohjelman järjestäminen on ollut erikoisen toimikunnan huolena — näin todetaan osaston vuosikertomuksessa. Osasto on kokoontunut 14 kertaa, johtokunta 5 kertaa, on pidetty 3 esitelmää, 2 alustusta, 3 selostusta ja osaston lehti »Pilke» on ilmestynyt kahdesti. Edellisen lisäksi on järjestetty suuret lastenjuhlat sekä anottu ja saatu lupa viisien amerikkalaisten sekä yksien hopea-arpajaisen pitoon. Ompeluseurassa on valmistettu varattomille kansakoululapsille vaatteita, joita on jouluna jaettu 120 pakettia. Sitäpaitsi on annettu 35 perheelle ruokatavaraa.

Jäsenmäärä 60. Puheenjohtaja rouva Hilja Helkiö, sihteeri opettaja Aino Heino.

7. Kajaanin osasto.

Osaston jäsenet ovat kokoontuneet 6 kertaa, jolloin on luettu kansaneläkelakia ja keskusteltu luetun johdosta. Samoin on raittiusasia ollut pohdinnan esineenä. Myöskin on perustettu ompelukerho, joka liittyi Kotilieden kummikerhoon ja lähetti joululähetyksensä sanotulle kerholle Helsinkiin.

Jäseniä 17. Puheenjohtaja opettaja Maissi Paakkari, sihteeri rouva Aada Nisunen.

8. Kemin osasto.

Osastolla ei kuluneena toimintavuonna ole ollut mitään toimintaa.

Jäsenluku (edellisenä vuonna) 30. Puheenjohtaja prokuristi Anna Reding.

9. *Kotkan osasto.*

Osasto valittaa toimintaansa jatkuvasti hiljaiseksi. Kokouksia pidetty 3 sekä järjestetty maksullinen päiväjuhla naisten vanhojenkodin hyväksi. Osasto on osallistunut hankkeeseen talouskoulun aikaansaamiseksi paikkakunnalle yhdessä muitten paikkakunnan naisjärjestöjen kanssa.

Jäseniä 8. Puheenjohtaja opettaja Aino Valvanne, sihteeri rouva Anni Vitikainen.

10. *Kuopion osasto.*

Kolmaskymmenesensimmäinen toimintavuosi Kuopion osastossa on kulunut entisissä merkeissä. Kokouksia on ollut 12 ja johtokunnan kokouksia 2. Näissä säännöllisesti uudistuvissa osaston kokouksissa on ollut esitelmiä, selostuksia ja alustuksia, joitten johdosta on keskusteltu.

Osasto on entiseen tapaan avustanut äitejä virkistyslomalle maalle. Kuluneena kesänä on 13 äitiä sekä heidän mukanaan 26 lasta tulleet osallisiksi tällaisesta kesävirikistyksestä.

Osaston yhteydessä toimiva raittiustoimikunta on järjestänyt raittiusohjelmaisen kokouksen sekä yhdessä parin muun raittiusjärjestön kanssa raittiusjuhlan.

Yhteistoiminnassa paikkakunnan naisjärjestöjen kanssa on toimittu naisten yömajan perustamisen hyväksi sekä kotitalouskoulutuksen järjestämiseksi paikkakunnalle. Suonenjoella pidetyn kesäkokouksen yhteyteen järjestetyn Kuopion retken osasto oli järjestänyt, jolloin käytiin kunniakäynnillä Minna Canth-patsaalla ja pidettiin Puijolla kesäkokouksen päättäjäiset.

Jäsenmäärä 70. Puheenjohtaja opettaja Helmi Karjalainen, sihteeri rouva Enni Kolehmainen.

11. Lahden osasto.

Kulunut vuosi on Lahden osastossa mennyt edellisten tapaan: on kerääntynyt ohjelmallisiin kokouksiin jäsenten kodeissa 7 kertaa, jolloin yksi tilaisuuksista ollut kokonaan raittiusaiheinen, muissa luettu osastolle saapuneet kiertokirjeet ja kirjeet, niitten johdosta on keskusteltu, lisäksi on pidetty puheita ja selostuksia. Osasto on tehnyt kaksi onnistunutta retkeä.

Jäsenmäärä 39. Puheenjohtaja opettaja Maiju Virtamo, sihteeri rouva Rauha Louhimo.

12. Lappeenrannan osasto.

Osaston vuosikertomus toteaa toimintansa piristyneen. Kokoukset, joita on ollut 8 — johtokunnan kokouksia 2 — on pidetty säännöllisesti. Niissä on selostettu kansaneläkelakia sekä naisten kokouksia, joissa osastolla on ollut edustajansa, kuten Naisliiton vuosikokousta, Viipurin naistenpäiviä j.n.e. On lukemalla perehdytty tohtori Sisko Vilkaman väitöskirjaan y.m. naisten harrastuksia sekä asemaa ja ajattelua koskeviin kirjoituksiin ynnä keskusteltu niistä samoin kuin paikkakunnallisista naisia koskevista kysymyksistä, kuten synnytyslaitoksen perustamisesta kaupunkiin y.m. Yhdessä muitten paikkakunnan naisjärjestöjen kanssa on järjestetty naisten raittiuspäivä.

Osasto on Keskushallituksen luvalla antanut puheenjohtajalleen, kirjakauppias Siviä Ruotzille Naisliiton kultaisen ansiomerkin.

Jäsenmäärä 25 jäsentä. Puheenjohtaja kirjakauppias Siviä Ruotzi, sihteeri opettaja Sanni Torvinen.

13. Lapinlahden osasto.

Tiedot puuttuvat.

14. Oulun osasto.

Osasto on toiminut edelleen jäsentensä kehittämiseksi valvutuneiksi, naisten pyrkimyksiä seuraaviksi, tunteelliseksi kansalaisiksi.

Kokouksia menneenä vuotena on ollut 11, niissä on pidetty 8 puhetta, 1 esitelmä, selostettu 4 kirjaa sekä esitetty 5 matkaselostusta. Osastolla on oma kirjarengas. Kuluneena vuotena osasto järjesti vuorollaan Pohjois-Suomen Naistenpäivät, joitten runsas, arvokas ohjelma keräsi suuren kuulijakunnan. Paikkakunnalla vietetyn naisten raittiuspäivän järjestämiseen osallistuttiin.

Kuluneena vuotena perustettiin myös Oulun naisliiton kukkasrahasto, jonka korkovaroista jaetaan, kun pääoma on karttunut 100.000 mk:ksi, apua tarvitseville naisille. — Osaston lehti »Rasti» on ilmestynyt kahdesti.

Jäsenmäärä 46. Puheenjohtaja rouva Katri Heikkilä, sihteeri rouva Alma Hirvelä.

15. Porin osasto.

Osaston johtokunta on kuluneena vuotena kokoontunut 10 kertaa sekä osasto 4 kertaa. Talon korjaukset ja hoito on vaatinut johtokunnalta paljon työtä ja huolta, siksi aatteellinen työ on jäänyt takapajulle. On kuitenkin järjestetty esitelmätilaisuus, jossa puhujana on ollut lehtori Tyyne Lassila sekä kuulijoita runsaasti, jotka hartaana kuuntelivat asiallista ja sisällyksirikasta, usealle niin paljon uusia näkökohtia antavaa naisasiaesitelmää. Sitäpaitsi on järjestetty vanhojen käsitöiden näyttely, jonka yhteydessä on myyty osaston varojen kartuttamiseksi kalevalakoruja.

Osastossa on toiminut lukukerho, joka on kokoontunut kerran viikossa. On tehty kaksi retkeä maaseudulle.

Jäsenmäärä 111 jäsentä. Puheenjohtaja rouva Eeva Kauppi, sihteeri rouva Veera Rautoja.

16. *Pudasjärven osasto.*

Kaukana pohjoisessa, erillään suurista keskuksista toimiva osasto valittaa työn vaikeutta. Osasto on kokoontunut kuitenkin 7 kertaa ja johtokunta 3 kertaa. On järjestetty runsasohjelmainen raittiusjuhla sekä edustajan kautta osallistuttu Tuusulassa pidettyihin Naisten yhteiskunnallisiin kesäkursseihin. Osasto teki retken Oulunjoen naisyhdistyksen 20-vuotisjuhliin.

Jäsenmäärä 12. Puheenjohtaja ja sihteeri rouva Anna Aroma.

17. *Raahen osasto.*

Osasto on kokoontunut 8 kertaa ja johtokunta kerran. Kokouksissa on selostettu uudempaa kirjallisuutta, luettu eri aikakauslehtien kirjoituksia, joitten johdosta on keskusteltu. Samoin on ollut keskustelun alaisena kansaneläkelaki, raittiustyö y.m.

Jäseniä 20. Puheenjohtaja rouva Aino Kemppainen, sihteeri rouva Martta Rautio.

18. *Salon osasto.*

Kuluneenakin vuotena Salon osasto on kokoontunut joka toinen viikko ompeluiltaan, joka samalla on ollut osaston kokous. Sen puheenjohtajana on ollut vuoron perään kukin osaston jäsen. Sama jäsen on huolehtinut myös muusta kokousohjelmasta, jona on ollut esitelmää, kirja- ja matkaselostuksia, puheita tai on luettu jotakin sopivaa kirjaa. Naisten Ääntä on levitetty m.m. jakamalla kolme vuosikertaa ilmaiseksi sekä kultatähkätyön tukemiseksi on levitetty sen painattamia postikortteja. Minna Canth-rahastoa on kartutettu, se on nyt 807 mk sekä säilytetään toistaiseksi osaston hallussa. Osaston lehti »Yritys» ei ole ilmestynyt.

Jäseniä 21. Puheenjohtaja lehtori Alma Vilpo, sihteeri vuoden alussa rouva Saima Nordlin ja vuoden lopussa prokuristi Tyyne Hakulinen.

19. Sortavalan osasto.

Vuosi on kulunut hiljaisena, osaston jäsenten ollessa sidottuina muihin harrastuksiin. On pidetty kuitenkin 2 jäsenten keskeistä kokousta.

Jäsenluku 19. Puheenjohtaja lehtori Gunhild Jalo, sihteeri maisteri Tyyne Aho.

20. Suokkalan osasto.

Tiedot puuttuvat.

21. Suonenjoen osasto.

Osaston vuosikertomuksen pääosan sisältää asiallinen, tarkka ja lämmöllä esitetty selostus kesäkokouksesta, mutta koska se sisältyy jo tämän vuosikertomuksen A-osaan, viittaamme siihen. Tietysti tämä suurkokous on aiheuttanut osastolle paljon työtä, joka kuitenkin on tehty ilomielin toivossa, että muualta saapuneet naisliittolaiset viihtyisivät ja paikkakuntalaisista nekin, jotka eivät kuulu Naisliittoon, saisivat uusia herätteitä ja selvyyttä naisten pyrkimyksistä.

Tämänkin osaston kokoukset ovat olleet samalla ompeluiltoja, joissa on suoritettu ohjelmaa ja tehty käsitöitä, joita sitten on myyjäisissä myyty.

Jäsenluku 35. Puheenjohtaja rouva Aino Pehrmand, sihteeri kauppias Siiri Suihkonen.

22. Säämingin osasto.

Tiedot puuttuvat.

23. Tampereen osasto.

Osaston toiminta on ollut kuluneena vuotena työstä ja tuloksista rikas. Sillä on ollut 12 kokousta, joissa on pidetty arvokkaita esitelmiä, kirja- tai matkaselostuksia, keskusteltu naisten osanotosta valtiollisiin vaaleihin, naisedustajan saamisesta kirkkovaltuustoon ja kaupungin synnytyslaitoksen laajentamisesta.

Osaston yhteyteen on perustettu sekä tyttö- että nuorisokerho, joista osastossa erikoisesti iloitaan. Työ on alkanut innokkaasti, kerhoja johtaa kirjailija Esti Heiniö.

Naisten Ääntä on levitetty ja tilattu 11 vuosikertaa osaston varoilla sairaaloihin y.m.s. laitoksiin levitettäväksi.

Osasto järjesti paikallisen Naisyhdistyksen ja Marttayhdistyksen kanssa naisten yhteistilaisuuden salin täyteiselle kuulijakunnalle.

Yhteiset esitelmätilaisuudet maaliskuu-, huhti-, loka- ja marraskuulla ovat arvokkaalla ohjelmallaan keränneet hyvin lukuisan kuulijakunnan. Pääsy on ollut vapaa, kun Tampereen Säästöpankki on myöntänyt 1.500 mk:n avustuksen näitten esitelmätilaisuuksien järjestämiseksi.

Lapin Rajasentuyhdistykselle on lähetetty 350 mk vuohien hankkimiseksi rajaseudulle. Rajavartiostojen sotilaille on lähetetty 37 joulupakettia. Yhdessä 7:n naisjärjestön kanssa on huolehdittu naisten yömajasta.

Osaston viimeinen tilaisuus syksyllä oli kirjallisuusmatinea, jossa esiintyi 3 naiskirjailijaa.

Jäsenmäärä 70. Puheenjohtaja rouva Aili Kallio, sihteeri opettaja Irja Savolainen.

24. Terijoen osasto.

Taloudellisten olojen paraneminen on vaikuttanut sen, että osasto vuoden kuluessa on lopettanut perustamansa

työkodin, jolle se on omistanut paljon työtä ja huolta. Osasto on tämän kautta joutunut tienristeykseen. Tähän asti on kuljettu tie etupäässä ollut työtä lähimmäisten aineellisen puolen hyväksi, nyt on syytä valita henkisen kehittämisen tie.

Osastoa on kohdannut suuri menetys sen puheenjohtajan, rouva Saara Kariniemen kuoleman kautta. Kuluneena vuotena oli senvuoksi toiminta hyvin hiljaista. Johtokunnan kokouksia on pidetty 4.

Jäseniä 18. Puheenjohtaja loppupuolella vuotta rouva Ali Kunttu, sihteeri rouva Hilja Mannermaa.

25. *Turun osasto.*

Mennyt vuosi on ollut hiljainen, ja osaston jäsenet ovat paikallisten seikkojen estäminä käyneet tavallista vähemmän kokouksissa, niin että vain 6 jäsentä kokousta kohti on keskimäärin ollut läsnä. Tällöin on virallisten asioiden jälkeen luettu ajankohtaisia selostuksia tai kirjoja. Osasto osallistuu rajaseututyöhön.

Jäsenmäärä 21. Puheenjohtaja johtaja Vivi Liljebäck, sihteeri rouva Edla Setälä.

26. *Vaasan Suomalainen Naisklubi.*

Mennyt vuosi on ollut klubilla moninkertaisten juhlien vuosi. Ensinnäkin klubi täytti 17. 1. kaksikymmentä vuotta, jota vietettiin juhlallisten pitopöytien ääressä klubin perustamassa talouskoulussa vanhojen työn alkajien ja -tekijöitten kunnioittaessa tilaisuutta läsnäololaan. Helmikuun 4 p:nä täytti klubin ansiokas puheenjohtaja, rouva Hilja Vestberg 60 vuotta, jolloin häntä juhlittiin lauluin, kukin, puhein ja adressein sekä illalla pidettiin yhteiset illalliset. Ja vielä kolmaskin juhla oli klubilla sen kuoron täyttäessä 10 vuotta. Kuoro antoi tällöin oman ensikonserttinsa; sitä ennen se oli esiintynyt vain klubilaisten tai klubin vieraitten

iloksi ja orkesteria avustaen. Pari viikkoa konsertin jälkeen kuoro esiintyi radiossa Vaasan paikallislähetyksessä.

Paitsi näitä omia juhliaan klubi vietti Vapaussodan 20-vuotisjuhlaa jäsentensä keskuudessa, jolloin muun ohjelman ohella klubilaiset esittivät muistojaan vaihe-rikkailta ajoilta kahden vuosikymmenen takaa.

Muut kokoukset on jatkuvasti pidetty maakuntamerkeissä. Rajaseutujen naisia auttaakseen klubi päätti kustantaa syyskurseille — ja sikäli kuin mahdollista on myös tuleville kursseille — nuoren rajaseudun tyttären tai emännän vapaaoppilaaksi talouskouluun, jolloin hän saisi vapaan matkan, työpuvut y.m.s.

Klubin suurin työ, talouskoulu, on jatkanut toimintaansa omassa talossaan entiseen tapaan johtajan ja 7 opettajan suorittaessa työtään.

Klubin Liesi-rahasto on arpomisten ja lahjoitusten kautta kartuttanut varojaan, ja se oli vuoden lopussa 186.457: — mk:n suuruinen.

Klubin kirjasto on karttunut ostojen ja lahjoitusten kautta ja käsittää 892 kirjaa.

Kerholehti on ilmestynyt 4 kertaa. On järjestetty kaupungintalossa iltama kansakoululaisten kesäsiirtolan hyväksi.

Jäsenluku 193. Puheenjohtaja opettaja Hilja Vestberg, kirjuri rouva Hildur Berggren.

27. *Vihdin osasto.*

Kahdeskymmenesviides toimintavuosi on kulunut osastossa entisissä merkeissä: on kerääntynyt kerran kuukaudessa, jolloin on tehty käsitöitä, luettu sekä keskusteltu. On valmistettu ja ostettu joululahjoja paikkakunnan varattomille sekä ostamalla kaksi osaketta avustettu paikkakunnan urheilukentän hankintaa. Osas-

ton monivuotisen puheenjohtajan, opettaja Starckin muuttaessa pois paikkakunnalta osasto järjesti hänelle lähtiäisjuhlan.

Jäsenluku 19. Puheenjohtaja rouva Anni Aarni ja sihteeri Anna Front.

28. Viipurin osasto.

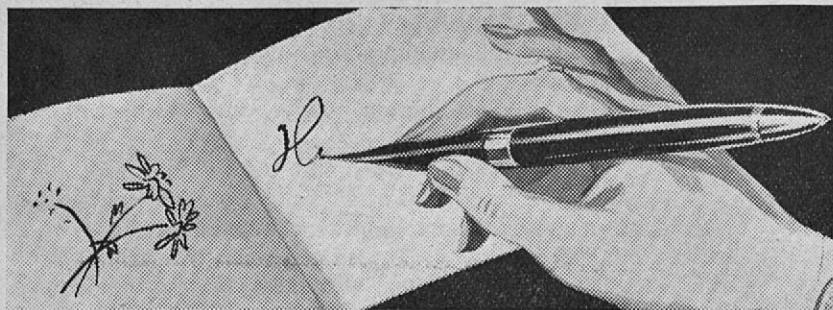
Kolmaskymmenestoinen toimintavuosi on kuten edelliseltäkin ollut toimintaa sisäänpäin naisasian ympärillä siinä varmassa vakaumuksessa, että tätä asiaa on vaalittava ja vireillä pidettävä, ja ulospäin sosiaalista työtä naisten keskuudessa. Kun entinen kesäsiirtola- ja kasvi-tarhatoiminta on lopullisesti kokonaan siirtynyt kunnan haltuun, on pitkät valmistelut tarvinnut Naisten yömaja vihdoin saatu alkuun siten, että pelastusarmeija huolehtii käytännöllisen työn ja osasto vastaa kustannuksista.

Osasto on kerääntynyt edelleen joka maanantai, ja työ on jakautunut niin, että kuukauden ensimmäisenä maanantaina on käsitelty viralliset asiat ja keskusteltu niitten johdosta, toisena maanantaina on opiskeltu m.m. huoltolakeja sekä kansaneläkelakia, lottatyön eri muotoja j.n.e., kolmantena on tehty käsitöitä, jotka on sitten myyty osaston rahavarojen kartuttamiseksi, ja neljäs maanantai on käytetty seurusteluun. Sitäpaitsi on järjestetty 3 ohjelmallista juhlaa, joista yksi on ollut omistettu raittiusasialle, sekä Viipurin Naistentalosaatiön jäsenenä on osallistuttu suurten naisten luentopäivien järjestelyyn. Kirjastoon on hankittu joukko uusia kirjoja.

Jäsenluku 82. Puheenjohtaja maisteri Ida Sarkanen, sihteeri rouva Elsa Jauho.

Osastojen vuosikertomusten mukaan:

Maija Suosalmi.

Lähetäkää ystävilleenne PÄÄSIÄISTERVEHDYS Tuberkuloosiyhdistyksen **KORUKIRJEELLÄ!** Kauniin kirjelomakkeen hinta on vain 1 mk/kpl. Juhlapakkaus, johon kuuluu kaunis rasia, sisältää 10 lomaketta kuorineen. Hinta 12 mk/kpl. — Tulot myynnistä käytetään tuberkuloosityöhön. — Saatavana kirja- ja paperikaupoista sekä postivapaasti suoraan Suomen Tuberkuloosin Vastustamisyhdistykseltä Helsinki, Yrjönkatu 13. Puh. 31 396.

Jokainen valveutunut nainen
hankkii itselleen naisten puo-
lueettoman äänenkannattajan.

Tilatkaa

Naisten Ääni!

Tämä lehti on ajanut naisten
yhteisiä asioita 33 vuotta.

Vuosikerran hinta 40 mk.

MARTTALIITON ÄÄNENKANNATTAJA

Emäntälehti

*Kodin,
naisten ja
perheenemäntien
lehti.*

Ilmestyy kerran kuukaudessa. 20 mk vsk.

KOTILIESI neuvoa emännille
talouden järjestämistä päämää-
ränä: »Kodit viihtyisiksi».

Siinä käsitellään ei ainoastaan ruokataloutta, terveydenhoitoa, seurustelutapoja, käsitöitä, kudontaa ja kasvitarhanhoitoa, vaan myöskin lastenkasvatusta, elämisentaitoa, taiteenymmärtämistä, – yleensä henkisen elämämme jalostamista. Kuvitus on runsas ja kaunis, – koko perhepiirillä, lapsillakin, on Kotiliedessä nautittavaa katsomista. Se korvaa hintansa monin kerroin.

KOTILIESI

